

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321200009
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8321200009.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Gabriely Világiovej v spore žalobcu R. M. M., so sídlom W. XX, XXX XX Z., R.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej N. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, XXX XX Z., o zaplatenie 281,26 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 11Csp/1/2021-64 zo dňa 26. augusta 2021, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Súd žalobu o zaplatenie 281,26 eur s príslušenstvom zamietá.
II. Súd žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 489, § 491 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 54 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 2, § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník účinný v čase uzatvárania zmluvy, § 44 ods. 1, 5, § 43 ods. 1 písm. a), 12 písm. b), 13 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách účinný v čase uzatvorenia zmluvy, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.
3. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu spoločnosť M. G., a.s. a žalovaná uzavreli E. o poskytovaní verejných služieb dňa XX.XX.XXXX, predmetom ktorej bol záväzok podniku aktivovať a poskytovať program služieb uvedený v tabuľke, pričom žalovaná sa zaviazala riadne a včas plniť všetky povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy, dodatkov a všeobecných podmienok a osobitných podmienok, najmä riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb. V ten istý deň, t.j. XX.XX.XXXX bol uzatvorený aj X. k zmluve, ktorým si upravili niektoré ustanovenia zmluvy a súčasťou ktorého bolo aj dojednanie o degresívnej zmluvnej pokute. Faktúrami vyúčtoval právny predchodca žalobcu žalovanej mobilné služby, upomienky, náklady vymáhania a zmluvné pokuty. Oznámením o postúpení pohľadávok zo dňa 22.07.2020 bolo žalovanej oznámené postúpenie pohľadávok na žalobcu. Výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 16.12.2020 vyzval žalobca na zaplatenie splatnej pohľadávky, pričom táto výzva bola doručovaná poštovou zásielkou doporučeným listom 2. triedy.
4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v prvom rade skúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Podľa zákona o elektronických komunikáciách spôsobilým predmetom postúpenia môže byť iba

pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy podniku a skutočnosti, že klient je napriek tejto výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky telekomunikačným podnikom, pričom musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Žalobca síce predložil faktúry vystavené dodávateľom telekomunikačných služieb, ale tieto podľa názoru súdu prvej inštancie nie je možné považovať za výzvu v zmysle ust. § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách. Podľa legálnej definície je faktúrou každý doklad alebo oznámenie, ktoré je vyhotovené v listinnej forme alebo elektronickej forme podľa tohto zákona č. 222/2004 Z. z. alebo zákona platného v inom členskom štáte upravujúceho vyhotovenie faktúry. Faktúra teda plní predovšetkým funkciu kontroly dane z pridanej hodnoty, ktorú je povinný odviešť dodávateľ z dodania tovaru alebo služby. Faktúra nemusí obsahovať a ani neobsahuje poučenie pre dlžníka o možnosti postúpenia pohľadávky. K postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu došlo ku dňu 09.07.2020, pričom v konaní bola preukázaná len výzva žalobcu zo dňa 16.12.2020, ktorou žalobca vyzýval žalovanú na zaplatenie postúpenej pohľadávky. V konaní preto nebolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky bola žalovanej doručená výzva v zmysle § 43 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách, v dôsledku čoho nie je možné posúdiť naplnenie podmienky omeškania s plnením dlhu viac ako 90 dní po doručení výzvy. Omeškanie dlžníka viac ako 90 dní musí nastať až po doručení výzvy na úhradu dlhu. Žalobca na výzvu súdu zo dňa 21.05.2021, kde súd uviedol, že nemá preukázanú jeho aktívnu vecnú legitimáciu, nereagoval. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky, a to jednak že sa doručila výzva dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a jednak, že uplynula doba 90 dní omeškania žalovanej pred postúpením po doručení výzvy, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Nakoľko pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nebola na žalobcu platne postúpená, žalobca nie je v konaní, v ktorom si uplatňuje pohľadávku z neplatného postúpenia, aktívne vecne legitimovaný. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobu zamietol.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol a vzhľadom na pomer úspechu v konaní by úspešnej žalovanej patrila náhrada trov konania v rozsahu 100%. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčíslila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Z uvedeného dôvodu rozhodol tak, že žalovanej sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

6. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Rozhodnutie súdu nepovažuje za správne, pretože aktívnu vecnú legitimáciu preukazuje oznámením o postúpení pohľadávky, ktoré bolo zaslané na adresu žalovanej a tiež aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s identifikáciou postúpenej pohľadávky. Rovnako za účelom preukázania aktívnej vecnej legitimácie predložil aj faktúry jeho právneho predchodcu, ktoré sú svojim obsahom výzvou na plnenie, a ktoré boli rovnako doručované na adresu žalovanej. Žalovaná napriek písomným výzvam svoj dlh nezaplatila a do omeškania sa dostala viac ako 90 kalendárnych dní. Nakoľko bola žalovaná napriek výzvam viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením svojho dlhu, na ktorý bola preukázateľne vyzvaná, týmto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle zákona. Nedoručenie faktúr žalovanej zo spisu nevyplýva, žalovaná nerozporuje ich doručenie, preto sa skutočnosť, že žalovanej boli doručené faktúry k zaplateniu považuje za nespornú. Podporne poukázal aj na rozhodnutie Súdneho dvora. K postúpeniu pohľadávky teda došlo riadne a platne, čím je daná jeho aktívna legitimácia v spore. Na základe týchto skutočností navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie. Zároveň si proti žalovanej uplatnil náhradu trov konania za zaplatené súdne poplatky a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej

tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

12. Zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon o elektronických komunikáciách“) predstavuje lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, ktorý čo sa týka inštitútu cesie sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z poskytovateľa elektronickej komunikačnej služby na iné subjekty. V zmysle § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách účinného v čase postúpenia pohľadávky, predmetom postúpenia môže byť len pohľadávka, ktorá kumulatívne spĺňa nasledujúce podmienky, a to: (i) písomná výzva podniku adresovaná účastníkovi a (ii) omeškanie účastníka nepretržite dlhšie ako 90 dní so splnením záväzku. Až po kumulatívnom splnení uvedených podmienok, môže podnik písomnou zmluvou postúpiť pohľadávku na inú osobu, a to aj bez súhlasu dlžníka. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky.

13. Zo znenia ust. § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách účinného v čase postúpenia pohľadávky vyplýva, že prvá obligatórna podmienka pre platnú cesiu pohľadávky je písomná výzva, ktorá má byť účastníkovi doručená. Ak napriek tejto písomnej výzve je účastník v kvalifikovanom omeškaní (nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní), až potom možno účinne postúpiť pohľadávku na iný subjekt. Až po preukázaní, že účastníkovi bola takáto výzva zo strany poskytovateľa elektronickej komunikačnej služby doručená, prichádza do úvahy postúpenie pohľadávky, zodpovedajúcej omeškanému záväzku inej osobe. Písomná výzva, ktorá spĺňa vymedzené kritériá je základným predpokladom pre cesiu pohľadávky na inú osobu. Žalobca a ani jeho právny predchodca však takýto dôkaz v konaní nepredložili, preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal splnenie už prvej z obligatórných podmienok uvedených v § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách účinného v čase postúpenia pohľadávky. Žalobca síce predložil súdu písomné vyhotovenia faktúr jeho právneho predchodcu, ktorými boli žalovanej fakturované sumy za poskytnuté služby, resp. zmluvné pokuty a ďalšie poplatky, avšak žalovaná v nich nebola osobitne poučená, že v prípade, ak nedôjde k úhrade dlžných súm, bude právny predchodca žalobcu oprávnený postúpiť uvedené pohľadávky na iný subjekt. Odvolací súd sa v tomto smere stotožňuje aj s odôvodnením súdu prvej inštancie v časti, v ktorej poukázal na to, že faktúry plnia v prvom rade funkciu kontroly dane z pridanej hodnoty a osobitným zákonom nie je uložená povinnosť, aby faktúry obsahovali aj poučenie o možnosti postúpiť pohľadávku na iný subjekt.

14. Odvolací súd ešte uvádza, že pre splnenie podmienky písomnej výzvy bolo nevyhnuté, aby sa predmetná písomná výzva dostala aspoň do dispozičnej sféry žalovanej, teda aby táto bola žalovanej odoslaná a doručená, nepostačujúcim pre splnenie uvedenej podmienky je len písomné vyhotovenie výzvy. Ak by odvolací súd aj pripustil argumentáciu žalobcu o tom, že predložené faktúry plnili funkciu výzvy v zmysle § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách účinného v čase postúpenia pohľadávky, tak aj napriek uvedenému by nebola splnená prvá podmienka upravená uvedeným

ustanovením, pretože žalobca, resp. jeho právny predchodca nepreukázali doručovanie a doručenie týchto faktúr žalovanej.

15. Vzhľadom na to, že žalobca, resp. jeho právny predchodca nijakým spôsobom nepreukázali splnenie už prvej podmienky upravenej v § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách účinného v čase postúpenia pohľadávky, t.j. vyhotovenia a doručenia písomnej výzvy žalovanej, možno konštatovať, že vyššie uvedená obligatórna podmienka pre platné postúpenie pohľadávky nebola splnená. Vzhľadom na uvedené teda možno konštatovať, že predmetná pohľadávka nebola zo strany právneho predchodcu žalobcu platne postúpená, a to má za následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, čo správne uviedol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení.

16. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. Záonné podmienky pre postúpenie pohľadávky splatnej za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy už spomínaného ust. § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách účinného v čase postúpenia pohľadávky sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z dôvodu, že tieto skutočnosti v prejednávanej veci preukázané neboli súd prvej inštancie správne dospel k záveru že žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby.

17. Žalobca v podanom odvolaní uvádzal, že žalovaná v priebehu konania nepoprela jeho tvrdenia a predložené dôkazy, preto bolo potrebné tieto považovať za nesporné skutkové tvrdenia, k čomu odvolací súd uvádza, že pasivita žalovanej v konaní nemôže mať automaticky za následok povinnosť súdu priznať akýkoľvek žalobcom uplatnený nárok, a to navyše ak ide o konanie, v ktorom vystupuje spotrebiteľ. Napriek skutočnosti, že žalovaná bola v priebehu prvoinštančného konania pasívna, nevyjadrila sa k podanej žalobe a ani k ďalším žalobcom predloženým dôkazom, nemožno v konečnom dôsledku dospieť k záveru o nespornosti skutkových tvrdení žalobcu, pretože ani uvedená skutočnosť neznamena, že súd musí rozhodnúť len na základe takto tvrdených skutočností a predložených dôkazov. Samotný Civilný sporový poriadok v prípade spotrebiteľských sporov dáva súdu možnosť vykonať aj tie dôkazy, ktoré neboli spotrebiteľom navrhnuté, a to najmä vtedy, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd môže aj bez návrhu takýto dôkaz obstaráť alebo zabezpečiť, čím sa tak sleduje vyrovnanie prirodzene nevyváženého postavenia medzi sporovými stranami, t.j. medzi veriteľom a spotrebiteľom. Skutočnosť, že žalobca v konaní na súde prvej inštancie uviedol svoje tvrdenia a predložil dôkazy, nezbavila súd prvej inštancie preskúmať spotrebiteľskú zmluvu ex offo, teda či táto neobsahuje prípadne aj neprijateľné zmluvné podmienky, ako aj to, či pre postúpenie pohľadávky boli splnené zákonom predpísané podmienky.

18. Odvolací súd poukazuje na to, že povinnosť tvrdenia sa prejavuje ako procesná povinnosť pravdivo a úplne opísať všetky rozhodujúce skutkové okolnosti daného prípadu. V prípade, že nedôjde k dodržaniu tejto povinnosti, následkom je neunesenie bremena tvrdenia v civilnom procese. Primárne by jednoznačne mali byť všetky relevantné a rozhodujúce skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v samotnej žalobe. Úlohou súdu v kontradiktórnom spore je povinnosť zisťovať skutkový stav iba v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán.

19. Správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

20. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

21. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalovaná, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadrila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu. Odvolací súd nezistil ani žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 C.s.p..

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).